

28. 3. 2013

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Aktuální úprava povinných lékařských prohlídek

S účinností od 1. dubna loňského roku vstoupila v platnost nová právní úprava týkající se lékařských prohlídek zaměstnanců. Nicméně ještě po dobu jednoho roku po účinnosti nové právní úpravy bylo možné postupovat podle dosavadních právních předpisů upravujících poskytování závodní preventivní péče. Toto přechodné období končí 31. března 2013.

S ohledem na konec přechodného období se otázka povinných lékařských prohlídek stává opět aktuální, a to i zejména s ohledem na novelu zákona o specifických zdravotních službách účinnou od 1. dubna 2013. Níže uvádíme zásadní změny právní úpravy týkající se povinných lékařských prohlídek účinné od 1. dubna 2013.

Vstupní lékařské prohlídky zaměstnanců činných na základě dohody mimo pracovní poměr

Původní právní úprava počítala s tím, že vstupní (a případně též periodické) lékařské prohlídky bude zaměstnavatel povinen vyžadovat u všech zaměstnanců, tj. i u všech zaměstnanců činných na základě dohod mimo pracovní poměr bez rozdílu, zda se jednalo o stálé zaměstnance či jen o výpomoc na pár hodin.

S ohledem na administrativní zátěž zaměstnavatelů spojenou s povinností požadovat vstupní lékařské prohlídky u všech zaměstnanců, byl požadavek provádět vstupní lékařské prohlídky u všech zaměstnanců zrušen. Nově je tak zaměstnavatel povinen od 1. dubna 2013 zajistit vstupní lékařskou prohlídku vždy před uzavřením:

- pracovní smlouvy,
- dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, má-li být osoba ucházející se o zaměstnání zařazena k práci, která je podle zákona o ochraně veřejného zdraví **prací rizikovou** nebo je součástí této práce činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky zdravotní způsobilosti stanoveny jinými právními předpisy; nebo
- vztahu obdobného vztahu pracovněprávnímu (např. jednatel v s.r.o.).

Nicméně pokud by měl zaměstnavatel pochybnosti o zdravotní způsobilosti osoby ucházející se o práci, která není prací rizikovou a která má být vykonávána na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, vstupní lékařskou prohlídku vyžadovat může.

Kdy a jak často zaměstnance k lékaři vyslat

Postupy při zjišťování lékařských prohlídek, druhy, četnost, a obsah lékařských prohlídek nezbytných pro zjištění zdravotního stavu zaměstnance stanoví prováděcí právní předpis. Tím by měla být vyhláška Ministerstva zdravotnictví (dále jen „MZ“).

Návrh vyhlášky MZ považuje za pracovnělékařské prohlídky:

- vstupní prohlídku, prohlídku periodickou a prohlídku mimořádnou;
- výstupní lékařskou prohlídku a
- lékařskou prohlídku po skončení rizikové práce tzv. „následná prohlídka“

Vstupní prohlídka

Z návrhu vyhlášky MZ vyplývá, že vstupní prohlídka se provádí i v případě převedení zaměstnance na jinou práci, pokud jde o jiný druh práce či práci vykonávanou za odlišných podmínek, než ke kterým byla zdravotní způsobilost zaměstnance posouzena.

Periodická prohlídka

Periodické prohlídky se dle návrhu vyhlášky MZ provádí v následujících intervalech

Kategorie (dle z. o ochraně veř. zdraví)	Četnost prohlídky	Četnost prohlídky u zaměstnance, který dovršíl 50 let věku
První	Jednou za 6 let	Jednou za 4 roky
Druhá	Jednou za 5 let	Jednou za 3 roky
Třetí + druhá riziková	Jednou za 2 roky	
Čtvrtá	Jednou za rok	

Mimořádná prohlídka

Mimořádná prohlídka se provádí za účelem zjištění zdravotního stavu posuzovaného zaměstnance např. v případě důvodného předpokladu, že došlo ke ztrátě nebo změně zdravotní způsobilosti zaměstnance k práci.

Mimořádná prohlídka se provádí i na základě žádosti předložené zaměstnavatelem z vlastního podnětu nebo podnětu zaměstnance.

Výstupní lékařská prohlídka

Výstupní prohlídka se podle návrhu vyhlášky MZ provede vždy před

- ukončením pracovněprávního nebo obdobného vztahu,
- převedením na práci se sníženou náročností ve smyslu snížení míry rizika nebo příznivějších pracovních podmínek, než ke kterým byla posouzena zdravotní způsobilost zaměstnance.

Výstupní lékařská prohlídka se neprovede, jde-li o práce zařazené do kategorie první podle zákona o ochraně veřejného zdraví a není-li součástí této práce činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky zdravotní způsobilosti stanoveny jiným právním předpisem, a pokud u zaměstnance nebyla zjištěna v době výkonu práce u zaměstnavatele nemoc z povolání, ohrožení nemocí z povolání nebo pracovní úraz.

Závěr

Vzhledem k fikci pro případ, že se osoba ucházející se o zaměstnání nepodrobí vstupní lékařské prohlídce, považuje za zdravotně nezpůsobilou k výkonu práce, je třeba věnovat povinným lékařským prohlídkám maximální pozornost.

Mgr. Dagmar Junková,
advokátka

[Schaffer & Partner Legal, s.r.o., advokátní kancelář](#)

Gallery Myšák
Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1

Tel.: + 420 221 506 300
Fax: + 420 221 506 301
e-mail: info@schaffer-partner.cz

Tento článek byl publikován v Schaffer [NEWS č. 2013-2](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Velké tápání okolo švarcsystému](#)
- [Dva problémy s pracovní pohotovostí](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Zákon o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele vstupuje v účinnost](#)
- [Souběh funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu - judikaturní vývoj](#)
- [Nejvyšší soud: Příspěvek na penzijní připojištění se řadí mezi pracovní a mzdové podmínky](#)
- [Změny nejen parametrů exekučních srážek pro rok 2026](#)
- [Transparentní odměňování](#)
- [K osobnímu příplatku v platové sféře](#)
- [Odvolání vedoucího zaměstnance z funkce a některé související otázky z HR praxe](#)